

Sygn. akt: III AUa 1134/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska (spr.)

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2013 r. w Łodzi

sprawy **W. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 24 maja 2012 r., sygn. akt: V U 1736/11;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1245/12

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 grudnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił H. O. prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia za okres pozostawania w stosunku pracy. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wskaźniki podstawy wymiaru emerytury wyliczone z lat 1965-1991, 1977-1986 oraz 2000-2009 przy uwzględnieniu takiego wynagrodzenia są niższe od wskaźnika aktualnie przyjętego do ustalenia wysokości emerytury, zatem nie zachodzą przesłanki do przeliczenia świadczenia określone w art. 111 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. O. wniósł o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury z 10 ostatnich lat kalendarzowych, ewentualnie z 20 lat kalendarzowych z całego okresu zatrudnienia, z uwzględnieniem przeciętnego wynagrodzenia.

Zaskarżonym wyrokiem z 22 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że H. O., urodzony (...), w okresie od 11 lutego 1989 r. do 30 listopada 1997 r. pobierał rentę z tytułu zaliczenia go do III grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty

został ustalony ostatecznie decyzją ZUS z dnia 15 lipca 1993 r. na 131,28% i został wyliczony w oparciu o wynagrodzenia wnioskodawcy z lat 1984-1986.

Decyzją z 1 grudnia 1997 r. ubezpieczony nabył prawo do emerytury wcześniejszej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 25 marca 1997 r. w sprawie zasad wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ZUS przyjął dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z lat 1984-1986. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 131,28%. Emerytura została obliczona z renty przy zastosowaniu do wszystkich jej składników kwoty bazowej, tj. 666,96 złotych.

Decyzją z 30 grudnia 1997 r. ZUS ustalił w sposób nieprawidłowy wysokość emerytury wnioskodawcy od 1 listopada 1997 r. z zastosowaniem (...) w wysokości 117,70% wyliczonego z lat 1980-1987 i nowej kwoty bazowej wynoszącej 1.001,51 złotych.

Swój błąd organ rentowy naprawił decyzją z 16 grudnia 2000 r., którą wyliczył emeryturę wnioskodawcy z zastosowaniem kwoty bazowej z renty, tj. 666,96 złotych. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 maja 2001 r. w sprawie IX U 2182/00. Apelację wnioskodawcy od tego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 26 lutego 2002 r.

W okresie pobierania emerytury wcześniejszej wnioskodawca pracował i miał doliczany staż pracy.

W dniu 17 stycznia 2005 r. H. O. złożył wniosek o przyznanie emerytury w związku z ukończeniem 65 roku życia.

Decyzją z 19 maja 2005 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 stycznia 2005 r. Podstawę wymiaru emerytury ustalono z podstawy wymiaru emerytury wcześniejszej. Składnik emerytury wynoszący 24% kwoty bazowej ZUS obliczył od kwoty bazowej z daty złożenia wniosku (1.829,34 złotych), natomiast pozostałe składniki od kwoty bazowej przyjętej do obliczenia emerytury wcześniejszej (666,96 złotych).

W dniu 21 grudnia 2006 r. H. O. złożył wniosek o przeliczenie emerytury w oparciu o aktualną kwotę bazową, który ZUS załatwił odmownie decyzją z 29 stycznia 2007 r. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 13 września 2007 r. w sprawie VU 451/07, zaś wyrokiem z 16 września 2008 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy od tego wyroku.

7 marca 2010 r. ubezpieczony wniósł o ponowne przeliczenie wysokości wcześniejszej emerytury w trybie art. 110, czyli z nową kwotą bazową w podstawie wymiaru, oraz o przyjęcie aktualnej kwoty bazowej w chwili ukończenia wieku 65 lat.

Decyzją z 24 czerwca 2010 r. ZUS odmówił wnioskodawcy przeliczenia emerytury. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 15 grudnia 2010 r. w sprawie VU 900/10. Apelacja wnioskodawcy została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 29 września 2011 r. w sprawie III AUa 260/11.

W dniu 30 września 2011 r. H. O. wniósł o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998r., tj. z lat 1976-1985, oraz pkt 3 i ustalenia kwoty bazowej na dzień ukończenia 65 lat.

Wyliczone na nowo wskaźniki wysokości podstawy wymiaru emerytury wynoszą:

- z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia - 103,50%;
- z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat (1977-1986) - 117,89%;
- z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat (2000-2009) - 45,08%.

Wszystkie ww. wskaźniki są niższe od wskaźnika przyjętego do ustalenia pobieranej obecnie przez wnioskodawcę emerytury, który wynosi 131,28%.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przywołując treść art. 111 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd podkreślił, że do wniosku o emeryturę ubezpieczony nie złożył żadnych nowych dowodów dotyczących wysokości wynagrodzenia. Prawdłowo zatem ZUS przyznając wnioskodawcy emeryturę w związku z ukończeniem 65 lat obliczył jej podstawę z podstawy wymiaru emerytury wcześniejszej, co jest zgodne z treścią art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd podniósł, że wydając zaskarżoną decyzję ZUS dokonał hipotetycznego przeliczenia emerytury w myśl art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z 10 lub 20 kolejnych lat kalendarzowych z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia, jednakże w każdym przypadku wskaźnik wysokości podstawy wymiaru był niższy niż poprzednio wyliczony. Wyliczone na nowo wskaźniki wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniosły z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia - 103,50%; z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat (1976-1986) - 117,89%, a z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat (2000-2009) - 45,08%. Zdaniem tego Sądu, nie jest zatem możliwe przeliczenie świadczenia skarżącego z innych lat, niż przyjęte obecnie za podstawę wymiaru. Art. 111 ustawy emerytalnej nie pozwala bowiem na uwzględnienie niższego wskaźnika nawet na wniosek ubezpieczonego, a tym samym zgłoszone przez wnioskodawcę żądanie przeliczenia emerytury należało ocenić jako pozbawione podstaw prawnych.

Sąd podkreślił, iż odwołujący w toku niniejszego postępowania nie przedstawił nowych dokumentów płacowych, które pozwoliłyby na korzystniejsze przeliczenie emerytury. Do zakwestionowania decyzji nie może także prowadzić podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność, że ZUS przyznał mu prawo do emerytury wcześniejszej dopiero w 2000 r. Z akt rentowych wynika bowiem bezspornie, iż prawo do emerytury wcześniejszej odwołujący nabył od 1 grudnia 1997 r., z tą też datą została mu wstrzymana wypłata renty inwalidzkiej. W tej sytuacji niemożliwe było przyjęcie do wyliczenia emerytury kwoty bazowej obowiązującej w 2000 r. Kwestie dotyczące kwoty bazowej przyjętej do obliczenia emerytury były przy tym przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawach VU 451/07 oraz VU 900/10.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył H. O., wnosząc o jego zmianę i przeliczenie emerytury na nowo, zgodnie z art. 15 i 21 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zdaniem skarżącego, w jego przypadku znajduje zastosowanie uchwała Sądu Najwyższego z 20.07.2006r., sygn. akt II UZP 9/06, która dotyczy świadczeń przyznawanych po 1.01.1999r., i zgodnie z którą zainteresowany zawsze może złożyć wniosek o wyliczenie emerytury na nowo, czyli od nowych lub tych samych zarobków, które zostały wcześniej przyjęte przez ZUS do wyliczenia renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony w ten sposób nie musi być wyższy od przyjętego do obliczenia podstawy wymiaru renty. Skarżący podniósł, że pierwsza decyzja przyznająca wcześniejszą emeryturę została wydana 30.12.1997r. z zastosowaniem WWPW w wysokości 117,70% wyliczonego lat 1980-1987 i nowej kwoty bazowej wynoszącej 1.001,51 zł, odmiennie niż renta. Ostatnia decyzja, a druga w kolejności, o otrzymaniu wcześniejszej emerytury, została wydana 16.02.2000r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Sąd Okręgowy wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawa.

Przepis art. 111 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) umożliwia ubezpieczonym ponowne ustalenie

podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji gdy zainteresowany wskazuje do przeliczenia świadczenia okresy ubezpieczenia przypadające przez jego przyznaniem lub zgłoszeniem wniosku o ponowne ustalenie uprawnień a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. W razie spełnienia w/w warunków stosuje się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia, tj. kwotę bazową przyjętą przy ustalaniu poprzedniej podstawy wymiaru, przy czym kwotę bazową w tzw. części socjalnej (24%) świadczenia przyjmuje się w nowej wysokości (z dnia złożenia wniosku o przeliczenie) w sytuacji ponownego obliczenia emerytury osobie, której podstawę wymiaru tego świadczenia stanowi podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy, o ile spełniony zostanie warunek z art. 53 ust. 4 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy podkreślić, że H. O. składając w dniu 30 września 2011r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. oraz z pkt 3 tego przepisu wskazał, że wnosi o uwzględnienie zarobków z lat 1976-1983 i kwoty bazowej obowiązującej na dzień ukończenia 65 roku życia. Nie złożył przy tym nowych dowodów na okoliczność zarobków ze wskazanego okresu, ani też nowych dokumentów placowych z innego okresu ubezpieczenia.

Z niekwestionowanych ustaleń Sądu I instancji wynika, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony - zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - z 10 kolejnych lat kalendarzowych (tj. z lat 1977-1986) wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury (1977-1996), jak i z 10 kolejnych lat kalendarzowych (tj. z lat 2000-2009) wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury (1991-2010) był niższy od poprzednio obliczonego, bo wyniósł odpowiednio: 117,89% oraz 45,08%. Również wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony stosownie do treści art. 111 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, tj. z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury (1965-1991) był niższy od poprzednio obliczonego, gdyż wyniósł 103,50%. Tym samym zgodzić się trzeba ze stanowiskiem Sądu Okręgowego o braku możliwości uwzględnienia wniosku skarżącego o przeliczenie emerytury w oparciu o art. 111 ustawy o emeryturach i rentach.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, uchwała Sądu Najwyższego z 20 lipca 2006r. o sygn. II UZP 9/06 nie ma zastosowania do ustalenia podstawy wymiaru emerytury skarżącego, gdyż uchwała ta dotyczy ubezpieczonych, których podstawa wymiaru świadczenia może być ustalona na nowo w oparciu o art. 15 ustawy z 17 grudnia 1998r., w związku z art. 21 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, czyli dotyczy osób, które podstawę wymiaru renty miały ustaloną od wynagrodzenia z okresu wskazanego w art. 15 ustawy, tj. z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub z 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. Natomiast podstawa wymiaru renty skarżącego wyliczona została z 3 lat (1984-1986), a więc z okresu krótszego niż wymagany w/w przepisami.

Całkowicie niezrozumiałe jest przy tym twierdzenie skarżącego, że druga, a zarazem ostatnia decyzją, którą otrzymał, jest decyzja z 16.02.2000r. o przyznaniu wcześniejszej emerytury. Jak wynika bowiem z akt ZUS, decyzją z 16.02.2000r. organ rentowy – w uwzględnieniu wniosku ubezpieczonego z 17.01.2000r. o uwzględnienie w wymiarze świadczenia okresu zatrudnienia (ubezpieczenia) od 2.10.1999r. do 13.01.2000r. - przeliczył od 1 stycznia 2000r. emeryturę H. O., przy czym wobec stwierdzenia, że dotychczas wypłacane świadczenie ustalono od błędnej podstawy wymiaru (tj. błędnie przyjęto kwotę bazową 1.001,51zł) przyjęto kwotę bazową 666,96zł. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 3 lat kalendarzowych (1985-1986), a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 131,28%. Po tej dacie organ rentowy kilkakrotnie wydawał decyzje dotyczące wysokości emerytury ubezpieczonego, doliczając m.in. staż pracy oraz dokonując waloryzacji świadczenia, po czym – na skutek wniosku ubezpieczonego z 17.01.2005r. o przyznanie emerytury w związku z ukończeniem 65 roku życia – decyzją z 19 maja 2005r. przyznał skarżącemu emeryturę od 1 stycznia 2005r., przyjmując do obliczenia części socjalnej świadczenia kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku, tj. kwotę 1.829,34zł. Kwestia kwoty bazowej przyjętej przez ZUS do wyliczenia wysokości emerytury została przesądzona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 13 września 2007 r. w sprawie o sygn. VU 451/07. Również możliwość przeliczenia emerytury skarżącego w oparciu o treść art. 110 ustawy o emeryturach

i rentach z FUS była przedmiotem postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 15 grudnia 2010 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VU 900/10.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 385 kpc orzekł o jej oddaleniu.